Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►**B**

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 27 päivänä maaliskuuta 2007,

eurooppalaisen yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten sekä etujen myöntämisestä perustettavalle yhteisyritykselle

(2007/198/Euratom)

(EUVL L 90, 30.3.2007, s. 58)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Neuvoston päätös 2013/791/Euratom, annettu 13 päivänä joulukuuta 2013	L 349	100	21.12.2013

▼B

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 27 päivänä maaliskuuta 2007,

eurooppalaisen yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten sekä etujen myöntämisestä perustettavalle yhteisyritykselle

(2007/198/Euratom)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan kolmannen ja neljännen alakohdan sekä 48 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Tarjoamalla Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) tutkimus- ja koulutusohjelmista annettavaa vahvaa, jatkuvaa ja yhteensovitettua yhteisön tukea ja hyödyntämällä kansallisissa fuusiolaboratorioissa, jotka toimivat yhteistyössä erityisesti Euroopan fuusiokehityssopimuksen (European Fusion Development Agreement, EFDA) puitteissa, kehittynyttä tietämystä ja inhimillisiä voimavaroja, yhteisö on luonut yhteisen ja täysin kattavan fuusiotutkimusohjelman, joka on saavuttanut kansainvälisesti johtavan aseman fuusioteknologian kehittämisessä potentiaalisesti rajattomana, turvallisena, kestävänä, ympäristön kannalta vastuullisena ja taloudellisesti kilpailukykyisenä energialähteenä.

(2) Vuonna 1978 käynnistetty Joint European Torus (JET) -fuusiotutkimushanke ([1]), joka on saavuttanut ja ylittänyt kaikki sille suunnitteluvaiheessa asetetut tavoitteet muun muassa osoittamalla mahdollisuudet tuottaa hallitusti huomattavat määrät fuusioenergiaa ja pitämällä edelleen hallussaan sekä fuusiotehon että fuusioenergian tuotannon maailmanennätyksiä, on osoittanut, mitä lisäarvoa saadaan kokoamalla yhteisön tasolla voimavaroja ja osaamista yhteen yhteisyritykseksi.

(3) Yhteisö on ollut keskeisessä asemassa seuraavan vaiheen kansainvälisen fuusiohankkeen (International Thermonuclear Experimental Reactor, ITER) kehittämisessä. Se käynnistyi vuonna 1988 rakennekonseptin suunnittelulla ([2]) ja jatkui vuonna 1992 teknisellä suunnittelulla ([3]), jota jatkettiin vielä kolmella vuodella vuonna 1998 ([4]). Teknisestä suunnittelusta tehtiin vuonna 1994 toinen sopimus ([5]), jonka pohjalta saatiin vuonna 2001 valmiiksi yksityiskohtainen ja täysin kattava tekninen rakennesuunnitelma tutkimuslaitteistosta, jolla pyritään osoittamaan fuusion toteutettavuus energianlähteenä, josta yhteisö voisi saada huomattavaa hyötyä varsinkin turvattaessa yhteisön energiansaannin varmuutta ja monimuotoisuutta pitkällä aikavälillä.

([1]) Neuvoston päätös 78/741/Euratom, tehty 30 päivänä toukokuuta 1978, Joint European Torus (JET) -yhteisyrityksen perustamisesta (EYVL L 151, 7.6.1978, s. 10). Päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä 98/585/Euratom (EYVL L 282, 20.10.1998, s. 65).
([2]) Komission päätös 88/229/Euratom (EYVL L 102, 21.4.1988, s. 31).
([3]) Komission päätös 92/439/Euratom (EYVL L 244, 26.8.1992, s. 13).
([4]) Neuvoston päätös 98/704/Euratom (EYVL L 335, 10.12.1998, s. 61).
([5]) Komission päätös 94/267/Euratom (EYVL L 114, 5.5.1994, s. 25).

▼B

(4) ITER-neuvottelujen seitsemän osapuolta (Euratom, Kiinan kansantasavalta, Intia, Japani, Korean tasavalta, Venäjä ja Yhdysvallat), jotka edustavat yli puolta maailman väestöstä, ovat tehneet sopimuksen ITER-hankkeen yhteisestä toteutuksesta vastaavan fuusioenergia-alan kansainvälisen ITER-organisaation perustamisesta ([1]), jäljempänä 'ITER-sopimus', jolla perustetaan fuusioenergia-alan kansainvälinen ITER-organisaatio, jäljempänä 'ITER-organisaatio'. ITER-organisaation kotipaikka on Saint-Paul-lès-Durance (Bouches-du-Rhône) (Ranska). ITER-organisaatiolla on täysi vastuu ITER-laitteistojen rakentamisesta, käytöstä, hyödyntämisestä ja deaktivoinnista.

(5) ITER-sopimuksen mukaan kaikkien sopimuspuolten on tuettava ITER-organisaation toimintaa erityisten oikeussubjektien kautta, joita kutsutaan hallinnointivirastoiksi (Domestic Agency). Jotta ITERin rakentaminen voisi alkaa ilman viivästyksiä ja koska Euratomilla on isäntäosapuolena ja ITER-organisaation jäsenenä erityisvastuita, kuten suurin vastuu voimavaroista ja sijoituspaikan valmisteluista, Euratomin oma hallinnointivirasto olisi perustettava mahdollisimman nopeasti.

(6) Euratom ja Japani ovat tehneet laajemman lähestymistavan toimien yhteistoteutuksesta kahdenvälisen sopimuksen, jäljempänä 'laajemman lähestymistavan Japani-sopimus', jossa määritellään yhteisiä täydentäviä fuusiotutkimustoimia osana niin sanottua laajempaa lähestymistapaa fuusioenergian nopeaan toteuttamiseen, mistä sovittiin ITER-sopimuksen neuvotteluissa. Laajemman lähestymistavan Japani-sopimuksen mukaan Euratomin olisi toteutettava tällaiset laajemman lähestymistavan toimet siten, että täytäntöönpanoelimenä toimii Euratomin oma hallinnointivirasto.

(7) Mahdollisimman suurten synergia- ja mittakaavaetujen saavuttamiseksi Euratomin hallinnointiviraston olisi toteutettava myös pitkän aikavälin toimintaohjelma, jolla valmisteltaisiin koefuusioreaktoreiden ja niihin liittyvien laitteistojen rakentamista Euroopan teollisuuden kilpailukyvyn vahvistamiseksi tällä alalla. Toimintaohjelma on osa riippumattoman asiantuntijaryhmän tutkimusministerien pyynnöstä Belgian puheenjohtajuuskaudella tarkastelemaa nopeutettua "fast track" -lähestymistapaa.

(8) Eurooppa-neuvosto päätti 26–27 päivänä marraskuuta 2003 antamissaan päätelmissä yksimielisesti valtuuttaa komission esittämään Ranskaa ITERin isäntävaltioksi ja Cadarache'ia ITERin sijoituspaikaksi. Lisäksi se päätti, että Euratomin osuudesta vastaava hallinnointivirasto olisi sijoitettava Espanjaan.

([1]) EUVL L 358, 16.12.2006, s. 62.

▼B

(9) Koska ITER-hankkeella ja laajemman lähestymistavan toimilla on perustavanlaatuinen merkitys fuusioteknologian kehittämisessä potentiaalisesti rajattomana, turvallisena, kestävänä, ympäristön kannalta vastuullisena ja taloudellisesti kilpailukykyisenä energialähteenä, Euratomin osuudesta vastaava hallinnointivirasto on syytä perustaa yhteisyrityksenä, josta määrätään Euratomin perustamissopimuksen V luvussa.

(10) Yhteisyrityksen olisi harjoitettava eurooppalaisten ja kansainvälisten etujen mukaista julkisrahoitteista tutkimustoimintaa ja huolehdittava kansainvälisistä sopimuksista johtuvista sitoumuksista. Sitä olisi pidettävä yhteisestä arvonlisäjärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY ([1]) 151 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuna kansainvälisenä järjestönä, valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta 25 päivänä helmikuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/12/ETY ([2]) 23 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettuna kansainvälisenä toimielimenä sekä vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/17/EY ([3]) 22 artiklassa ja julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY ([4]) 15 artiklassa tarkoitettuna kansainvälisenä järjestönä.

(11) Tässä päätöksessä vahvistetaan yhteisyritykselle määrätyn keston ajaksi rahoitusohje, joka ilmentää lainsäädäntövallan käyttäjän tahtoa ja joka ei vaikuta perustamissopimuksessa määriteltyyn budjettivallan käyttäjän toimivaltaan.

(12) Yhteisyrityksellä olisi oltava omat taloushallintoa koskevat säännöt, joista komissiota on kuultava ennakolta ja jotka perustuvat Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 185 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 19 päivänä marraskuuta 2002 annettuun komission asetukseen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 ([5]), jäljempänä ’varainhoidon puiteasetus’, periaatteisiin. Säännöissä olisi otettava huomioon yhteisyrityksen toiminnalle erityisesti sen kansainvälisistä velvoitteista aiheutuvat erityisvaatimukset.

(13) Kansainvälisen tutkimusyhteistyön vahvistamiseksi yhteisyrityksen olisi oltava avoin sellaisten maiden osallistumiselle, jotka ovat tehneet ydinfuusioalan yhteistyösopimuksen Euratomin kanssa ja assosioineet näin omat ohjelmansa Euratomin ohjelmiin.

([1]) EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2006/138/EY (EUVL L 384, 29.12.2006, s. 92).
([2]) EYVL L 76, 23.3.1992, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2004/106/EY (EUVL L 359, 4.12.2004, s. 30).
([3]) EUVL L 134, 30.4.2004, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2006/97/EY (EUVL L 363, 20.12.2006, s. 107).
([4]) EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2006/97/EY.
([5]) EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72.

▼B

(14) Ehdotuksissa neuvoston päätöksiksi Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) seitsemännen ydinalan tutkimuksen ja koulutuksen puiteohjelmasta (2007–2011) ja puiteohjelman täytäntöönpanevasta erityisohjelmasta, jäljempänä ’seitsemäs puiteohjelma’, pidetään ITERiä keskeisen tärkeänä Euroopan fuusiostrategian kannalta ja kaavaillaan Euratomin osallistumista yhteisyrityksen kautta ITER-organisaatioon, laajemman lähestymistavan toimiin ja muihin koefuusioreaktoreiden valmisteluun tähtääviin toimiin.

(15) JET-yhteisyrityksestä saadut kokemukset osoittavat, että mahdollisimman pätevän tieteellisen ja teknisen henkilöstön saamiseksi henkilöstölle on taattava vakaat työehdot ja yhdenvertainen kohtelu. Tämän vuoksi yhteisyrityksen koko henkilöstöön olisi sovellettava Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavia henkilöstösääntöjä ja Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja, joista säädetään asetuksessa (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 ([1]), jäljempänä ’henkilöstösäännöt’.

(16) Koska yhteisyrityksen ei ole tarkoitus tavoitella taloudellista voittoa ja koska se hallinnoi Euratomin osallistumista yleistä etua koskevaan kansainväliseen tutkimushankkeeseen, sen tehtävien täyttäminen edellyttää, että yhteisyritykseen, sen pääjohtajaan ja sen henkilöstöön sovelletaan 8 päivänä huhtikuuta 1965 tehtyä Euroopan yhteisöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevaa pöytäkirjaa ([2]).

(17) Yhteisyrityksen toiminnan erityisluonteen ja fuusiotutkimuksen kehityksen kannalta suuren merkityksen vuoksi sekä yhteisyritykselle myönnettävän julkisen rahoituksen järkevän ja tehokkaan käytön edistämiseksi yhteisyritykselle olisi myönnettävä kaikki perustamissopimuksen liitteessä III luetellut edut.

(18) Oikeushenkilönä yhteisyrityksen olisi vastattava toimistaan. Sopimuksia koskevissa kysymyksissä ilmenevien riitojen ratkaisemisen osalta yhteisyrityksen tekemissä sopimuksissa olisi voitava määrätä, että Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta asiassa.

(19) Ottaen huomioon perustamissopimuksen toisen osaston II luvussa määrätyt tiedon levittämistä koskevat yhteisön oikeudet ja velvollisuudet, yhteisyrityksen olisi sovittava komission kanssa tarvittavista tätä koskevista järjestelyistä.

(20) Yhteisyrityksen ja isäntävaltiona toimivan Espanjan välillä olisi tehtävä sopimus toimistotiloista, etuoikeuksista ja vapauksista sekä muusta Espanjan yhteisyritykselle antamasta tuesta.

([1]) EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 1895/2006 (EUVL L 397, 30.12.2006, s. 6).
([2]) EYVL 152, 13.7.1967, s. 13. Pöytäkirja sellaisena kuin se on muutettuna Amsterdamin sopimuksella ja Nizzan sopimuksella.

▼B

(21) Tässä päätöksessä otetaan huomioon komission tekemän selvityksen tulokset ja erityisesti ydinenergiaa (fuusio) koskevan Euratomin tutkimuksen ja koulutuksen erityisohjelman neuvoa-antavan komitean ehdotuksista antama puoltava lausunto,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Yhteisyrityksen perustaminen

1. Perustetaan 19 päivänä huhtikuuta 2007 alkavaksi 35 vuoden jaksoksi eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten (Fusion for Energy), jäljempänä ’yhteisyritys’.

2. Yhteisyrityksen tehtävänä on:

a) vastata Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) osuudesta fuusioenergia-alan kansainvälisessä ITER-organisaatiossa;

b) vastata Euratomin osuudesta Japanin kanssa toteutettavissa fuusioenergian nopeaan toteuttamiseen tähtäävissä laajemman lähestymistavan toimissa;

c) valmistella ja sovittaa yhteen toimintaohjelma, jolla valmistellaan koefuusioreaktorin ja muiden asiaan liittyvien laitteistojen, kuten kansainvälisen fuusiomateriaalien säteilytyslaitoksen (International Fusion Materials Irradation Facility, IFMIF), rakentamista.

3. Yhteisyrityksen toimipaikka on Barcelona, Espanja.

4. Yhteisyritystä on pidettävä neuvoston direktiivin 2006/112/EY 151 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuna kansainvälisenä järjestönä, direktiivin 92/12/ETY 23 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettuna kansainvälisenä toimielimenä sekä direktiivin 2004/17/EY 22 artiklan c alakohdassa ja direktiivin 2004/18/EY 15 artiklan c alakohdassa tarkoitettuna kansainvälisenä järjestönä.

2 artikla

Osakkaat

Yhteisyrityksen osakkaita ovat:

a) Euratom, jota edustaa komissio;

b) Euratomin jäsenvaltiot;

c) kolmannet maat, jotka ovat tehneet Euratomin kanssa yhteistyösopimuksen hallitun ydinfuusion alalla, assosioineet näin omat tutkimusohjelmansa Euratomin ohjelmiin ja ilmaisseet halukkuutensa tulla yhteisyrityksen osakkaiksi.

3 artikla

Perussääntö

Hyväksytään liitteessä oleva yhteisyrityksen perussääntö.

▼B

4 artikla

Rahoitus

1. Yhteisyrityksen tehtäviensä hoitamiseksi tarvitsemat varat määritellään seuraavasti:

a) edellä 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tehtävien osalta ITER-sopimuksen mukaisesti;

b) edellä 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tehtävien osalta laajemman lähestymistavan Japani-sopimuksen mukaisesti; ja

▼M1

c) edellä 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tehtävien osalta perussopimuksen 7 artiklan nojalla hyväksyttyjen tutkimus- ja koulutusohjelmien mukaisesti tai muulla neuvoston tekemällä päätöksellä.

▼B

2. Yhteisyrityksen varat koostuvat Euratomin osuudesta, ITERin isäntävaltion osuuksista, muiden yhteisyrityksen osakkaiden kuin Euratomin vuotuisista osakasosuuksista ja vapaaehtoisista maksuosuuksista sekä muista varoista.

▼M1

Rahoitusosuus kolmansista maista, jotka ovat tehneet Euratomin kanssa yhteistyösopimuksen ydinenergiatutkimuksen – hallittu ydinfuusio mukaan luettuna – alalla ja assosioineet näin omat tutkimusohjelmansa Euratomin ohjelmiin, on määritettävä asianomaisessa Euratomin kanssa tehdyssä yhteistyösopimuksessa.

3. Euratomin osuus yhteisyritykseen kaudella 2014–2020 on 2 915 015 000 euroa (nykyhintoina).

_____

▼B

5 artikla

Taloushallintoa koskevat säännöt

1. Yhteisyrityksellä on oltava erilliset taloushallintoa koskevat säännöt, jotka perustuvat varainhoidon puiteasetuksen periaatteisiin. Yhteisyrityksen taloushallintoa koskevat säännöt, jäljempänä ’taloushallintoa koskevat säännöt’, voivat poiketa varainhoidon puiteasetuksesta, jos yhteisyrityksen toiminnan erityistarpeet sitä edellyttävät ja jos asiassa on ennalta kuultu komissiota.

▼B

2. Yhteisyrityksen on perustettava oma sisäinen tarkastusyksikkö.

3. Euroopan parlamentti myöntää neuvoston suosituksesta yhteisyrityksen talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden.

▼M1

5 a artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

1. Komissio varmistaa asianmukaisin toimenpitein, että tämän päätöksen mukaisesti rahoitettavia toimia toteutettaessa unionin taloudellisia etuja suojataan petoksia, lahjontaa ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä, tehokkailla tarkastuksilla ja, jos sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, perimällä aiheettomasti maksetut määrät takaisin sekä soveltuvin osin käyttämällä tehokkaita, oikeasuhteisia ja ennalta ehkäiseviä seuraamuksia.

2. Komissiolla ja sen edustajilla sekä tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet tehdä kaikkien Euratomilta tämän päätöksen mukaisesti rahoitusta saaneiden avustuksensaajien, toimeksisaajien, alihankkijoiden ja muiden kolmansien osapuolten osalta asiakirjoihin perustuvia ja paikalla suoritettavia todentamisia ja tarkastuksia.

3. Euroopan petostentorjuntavirasto, jäljempänä ”OLAF”, voi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 ([1]) ja neuvoston asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96 ([2]) säädettyjen säännösten ja menettelyjen mukaisesti suorittaa tutkimuksia, mukaan lukien paikalla suoritettavat todentamiset ja tarkastukset, jotta voidaan määrittää, onko tämän päätöksen nojalla rahoitettuun sopimukseen, päätökseen tai hankintasopimukseen liittynyt unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa.

Tämän päätöksen täytäntöönpanosta seurauksena olevissa kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa tehdyissä yhteistyösopimuksissa, hankintasopimuksissa, sopimuksissa ja päätöksissä on nimenomaisesti annettava komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAFille valtuudet tehdä tilintarkastuksia sekä paikalla suoritettavia todentamisia ja tarkastuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan ja tämän kohdan ensimmäisen alakohdan soveltamista.

5 b artikla

Väliarviointi

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017 kertomuksen tämän päätöksen täytäntöönpanon edistymisestä yhteisyrityksen toimittamien tietojen perusteella. Kertomuksessa vahvistetaan 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun Euratomin osuuden käytöstä saadut tulokset siltä osin kuin on kyse sitoumuksista ja menoista.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

([2]) Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

▼B

6 artikla

Henkilöstö

Yhteisyrityksen henkilöstöön sovelletaan henkilöstösääntöjä sekä Euroopan yhteisön toimielinten näiden henkilöstösääntöjen soveltamiseksi yhteisesti antamia sääntöjä.

7 artikla

Erioikeudet ja vapaudet

Yhteisyritykseen, sen pääjohtajaan ja sen henkilöstöön sovelletaan Euroopan yhteisöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevaa pöytäkirjaa.

8 artikla

Edut

Jäsenvaltioiden on myönnettävä yhteisyritykselle sen virallisen toiminnan puitteissa sen olemassaolon ajaksi kaikki perustamissopimuksen liitteen III mukaiset edut.

9 artikla

Vastuu ja yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta

1. Yhteisyrityksen sopimusperusteinen korvausvastuu määritellään asiaa koskevissa sopimusmääräyksissä ja kyseiseen sopimukseen sovellettavassa lainsäädännössä.

Yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia yhteisyrityksen tekemässä sopimuksessa olevan välityslausekkeen nojalla.

2. Muuta kuin sopimukseen perustuvaa vastuuta koskevissa asioissa yhteisyrityksen on korvattava henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttamat vahingot jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti.

Yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista tällaisten vahinkojen korvaamista koskevat riidat.

3. Yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista yhteisyritystä, mukaan lukien sen hallintoneuvoston tekemät päätökset, vastaan nostetut kanteet perustamissopimuksen 146 ja 148 artiklassa määrätyin edellytyksin.

4. Kaikkien 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun vastuuseen liittyvien yhteisyrityksen maksujen ja niihin liittyvien kulujen ja kustannusten katsotaan olevan yhteisyrityksen menoja, jotka katetaan yhteisyrityksen varoista.

▼B

10 artikla

Tiedon levittäminen

Yhteisyritys sopii komission kanssa tarvittavista järjestelyistä, jotta yhteisö voi käyttää niitä oikeuksia ja täyttää ne velvollisuudet, joista määrätään perustamissopimuksen toisen osaston II luvussa.

11 artikla

Isäntävaltion kanssa tehtävä sopimus

Sopimus yhteisyrityksen ja isäntävaltiona toimivan Espanjan välillä on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa yhteisyrityksen perustamisesta.

12 artikla

Soveltaminen

Tätä päätöstä sovelletaan kahdennestakymmenennestä päivästä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

▼B

LIITE

ITERIÄ JA FUUSIOENERGIAN KEHITTÄMISTÄ VARTEN

(FUSION FOR ENERGY)

PERUSTETUN EUROOPPALAISEN YHTEISYRITYKSEN PERUSSÄÄNTÖ

1 artikla

Nimi, toimipaikka, jäsenet

1. Yhteisyrityksen nimi on ”Eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten (Fusion for Energy)” (jäljempänä ’yhteisyritys’).

2. Yhteisyrityksen päätoimipaikka on Barcelona, Espanja.

3. Yhteisyrityksen osakkaita ovat:

a) Euroopan atomienergiayhteisö (Euratom), jota edustaa komissio;

b) Euratomin jäsenvaltiot;

c) kolmannet maat, jotka ovat tehneet Euratomin kanssa yhteistyösopimuksen hallitun ydinfuusion alalla, assosioineet näin omat tutkimusohjelmansa Euratomin ohjelmiin ja ilmaisseet halukkuutensa tulla yhteisyrityksen osakkaiksi, jäljempänä ’assosioituneet kolmannet maat’.

2 artikla

Tavoitteet

Yhteisyrityksen tavoitteena on:

1) vastata Euratomin osuudesta fuusioenergia-alan kansainvälisessä ITER-organisaatiossa, jäljempänä ’ITER-organisaatio’, ITER-hankkeen yhteisestä toteutuksesta vastaavan fuusioenergia-alan kansainvälisen ITER-organisaation perustamisesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’ITER-sopimus’, mukaisesti;

2) vastata Euratomin osuudesta Japanin kanssa toteutettavissa fuusioenergian nopeaan toteuttamiseen tähtäävissä laajemman lähestymistavan toimissa, jäljempänä ’laajemman lähestymistavan toimet’, laajemman lähestymistavan toimien yhteistoteutuksesta tehdyn kahdenvälisen sopimuksen, jäljempänä ’laajemman lähestymistavan Japani-sopimus’, mukaisesti; ja

3) valmistella ja koordinoida toimintaohjelmaa, jolla valmistellaan koefuusioreaktorin ja muiden asiaan liittyvien laitteistojen, kuten kansainvälisen fuusiomateriaalien säteilytyslaitoksen (International Fusion Materials Irradation Facility, IFMIF), rakentamista.

3 artikla

Toiminta

1. Euratomin ITER-hallinnointivirastona yhteisyritys ottaa ITER-sopimuksen voimassaoloajaksi hoitaakseen ITER-sopimuksessa määritellyt Euratomin velvollisuudet ITER-organisaatiota kohtaan. Erityisesti se

a) valvoo ITER-hankkeen sijoituspaikan valmisteluja;

▼B

b) hankkii ITER-organisaation käyttöön komponentteja, laitteita, materiaaleja ja muita voimavaroja;

c) hallinnoi hankintajärjestelyjä suhteessa ITER-organisaatioon ja varsinkin tähän liittyviä laadunvarmistusmenettelyjä;

d) valmistelee ja sovittaa yhteen Euratomin osallistumista ITER-hankkeen tieteelliseen ja tekniseen hyödyntämiseen;

e) sovittaa yhteen tieteellisiä ja teknologisia tutkimus- ja kehitystoimia, joilla tuetaan Euratomin osuutta ITER-organisaatiossa;

f) vastaa Euratomin rahoitusosuudesta ITER-organisaatiossa;

g) toteuttaa järjestelyt henkilöstön antamiseksi ITER-organisaation käyttöön;

h) toimii yhteyskanavana ITER-organisaatioon päin ja harjoittaa muunlaista ITER-sopimusta hyödyttävää toimintaa.

2. Laajemman lähestymistavan Japani-sopimuksen täytäntöönpanoelimenä yhteisyritys ottaa hoitaakseen laajemman lähestymistavan toimien toteuttamiseen liittyvät Euratomin velvollisuudet. Erityisesti se

a) hankkii laajemman lähestymistavan toimien käyttöön komponentteja, laitteita, materiaaleja ja muita voimavaroja;

b) valmistelee ja sovittaa yhteen Euratomin osallistumista laajemman lähestymistavan toimien toteuttamiseen;

c) sovittaa yhteen tieteellisiä ja teknologisia tutkimus- ja kehitystoimia;

d) vastaa Euratomin rahoitusosuudesta laajemman lähestymistavan toimissa;

e) toteuttaa järjestelyt henkilöstön antamiseksi laajemman lähestymistavan toimien käyttöön;

f) harjoittaa muunlaista toimintaa, joka on tarpeen Euratomin velvollisuuksien täyttämiseksi laajemman lähestymistavan Japani-sopimusta edistävällä tavalla.

3. Valmistauduttaessa koefuusioreaktorin ja muiden asiaan liittyvien laitteistojen, kuten IFMIFin, rakentamiseen yhteisyritys valmistelee ja sovittaa yhteen ITERistä ja laajemman lähestymistavan toimista erillisen tutkimus-, kehitys- ja suunnitteluohjelman.

4. Yhteisyritys harjoittaa kaikkea muuta toimintaa, jolla pyritään edistämään 2 artiklassa määrättyjä kokonaistavoitteita esimerkiksi lisäämällä yleistä tietoisuutta yhteisyrityksestä ja sen tehtävästä.

▼B

4 artikla

Oikeushenkilöllisyys

Yhteisyritys on oikeushenkilö. Sillä on osakkaidensa lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla laajin oikeushenkilölle kansallisen lainsäädännön mukaan kuuluva oikeuskelpoisuus. Erityisesti se voi tehdä sopimuksia, hankkia lisenssejä, hankkia ja luovuttaa irtainta ja kiinteää omaisuutta, ottaa lainaa sekä esiintyä kantajana tai vastaajana oikeudenkäynneissä.

5 artikla

Hallintoelimet

1. Yhteisyrityksen hallintoelimet ovat hallintoneuvosto ja pääjohtaja.

2. Hallintoneuvostoa avustaa hallitus 7 artiklan mukaisesti.

3. Hallintoneuvosto ja pääjohtaja pyytävät 9 artiklan mukaisesti neuvoja tieteellisiltä ohjelmaryhmiltä.

6 artikla

Hallintoneuvosto

1. Hallintoneuvosto vastaa yhteisyrityksen valvonnasta sen pyrkiessä 2 artiklan mukaisiin tavoitteisiinsa sekä varmistaa toiminnassaan tiiviin yhteistyön yhteisyrityksen ja sen osakkaiden välillä.

2. Kullakin yhteisyrityksen osakkaalla on hallintoneuvostossa kaksi edustajaa, joista toisella on oltava tieteellistä ja/tai teknistä asiantuntemusta yhteisyrityksen toimintaan liittyvillä aloilla.

3. Hallintoneuvosto antaa suosituksia ja tekee päätöksiä tämän perussäännön mukaisesti perussäännön alaan kuuluvissa asioissa. Hallintoneuvoston tehtävänä on erityisesti:

a) hyväksyä tämän perussäännön muutokset 21 artiklan mukaisesti;

b) päättää kaikista hallituksen sen päätettäviksi siirtämistä kysymyksistä;

c) nimittää hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet;

d) hyväksyä hankesuunnitelma, työohjelmat, resurssienkäyttösuunnitelma, henkilöstötaulukko ja henkilöstöpolitiikkaa koskeva suunnitelma;

e) vahvistaa vuotuinen talousarvio, hyväksyä vuotuinen tilinpäätös, myös hallinto- ja henkilöstömenoihin liittyvät erityisosat, ja myöntää pääjohtajalle talousarvion toteuttamista koskeva vastuuvapaus taloushallintoa koskevien sääntöjen mukaisesti;

f) käyttää pääjohtajan suhteen 10 artiklan 3 kohdassa määrättyä toimivaltaa;

g) hyväksyä yhteisyrityksen perusorganisaatiorakenne;

▼B

h) hyväksyä taloushallintoa koskevat säännöt ja niiden täytäntöönpanosäännöt 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

i) hyväksyä 10 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa ja 4 kohdassa tarkoitetut henkilöstöä koskevat täytäntöönpanosäännökset;

j) vahvistaa täytäntöönpanosäännöt, jotka koskevat henkilöstön asettamista ITER-organisaation ja laajemman lähestymistavan toimien käyttöön;

k) hyväksyä petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjuntaa sekä mahdollisten eturistiriitojen hallintaa koskevat toimenpiteet ja ohjeet sekä soveltaa niitä;

l) hyväksyä yhteisyrityksen ja Espanjan, jäljempänä ’isäntävaltio’, välinen sopimus;

m) päättää kaikesta maa- ja muun kiinteän omaisuuden hankinnasta, myynnistä ja kiinnittämisestä, takaussitoumusten ja vakuuksien antamisesta, osakkuuksien hankkimisesta muissa yrityksissä tai instituutioissa sekä lainojen myöntämisestä ja ottamisesta;

n) hyväksyä kolmansien maiden tai niiden instituutioiden, yritysten tai henkilöiden taikka kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä koskevien sopimusten tai järjestelyjen tekeminen;

o) hyväksyä vuosittaiset toimintakertomukset, jotka koskevat yhteisyrityksen edistymistä sen työohjelmien mukaisessa toiminnassa ja voimavarojen käyttöä;

p) hyväksyä yhteisymmärryksessä komission kanssa säännöt, jotka koskevat teollisuuspolitiikan periaatteita, teollis- ja tekijänoikeuksia ja tiedon levittämistä;

q) perustaa tieteelliset ohjelmaryhmät ja nimittää niiden jäsenet;

r) käyttää sellaista muuta toimivaltaa ja vastata muusta toiminnasta, täydentävien elinten perustaminen mukaan luettuna, joka voi olla tarpeen sen tehtävien hoitamiseksi sen tavoitteita edistävällä tavalla.

4. Yhteisyrityksen osakkaiden äänimäärät määritellään liitteessä I. Kunkin osakkaan äänioikeus on jakamaton.

5. Edellä 3 kohdan a alakohdan mukaiset päätökset tehdään hallintoneuvoston yksimielisellä päätöksellä.

Edellä 3 kohdan b–m alakohdan mukaiset päätökset tehdään hallintoneuvoston kaikkien äänten kahden kolmasosan enemmistöllä.

Jollei toisin mainita, kaikki muut hallintoneuvoston päätökset edellyttävät äänten yksinkertaista enemmistöä.

▼B

6. Euratomilla on oikeus tehdä hallintoneuvoston päätökseen varauma, kun se katsoo, että kyseinen päätös saattaa olla yhteisön lainsäädännön vastainen, mukaan lukien erityisesti kansainvälisestä ITER-sopimuksesta aiheutuvat Euratomin kansainväliset sitoumukset. Euratomin on annettava tällaiselle varaumalle asianmukainen laillinen peruste.

Tällöin päätöstä lykätään ja asia siirretään yhdessä hallintoneuvoston sitä koskevan näkemyksen kanssa komission käsiteltäväksi sen laillisuuden arviointia varten.

Komissio voi tehdä päätöksen hallintoneuvoston päätöksen laillisuudesta kuukauden kuluessa siitä, kun asia on siirretty komission käsiteltäväksi. Mikäli päätöstä ei tehdä kuukauden kuluessa, hallintoneuvoston päätöksen katsotaan pysyvän voimassa.

Hallintoneuvoston on käsiteltävä päätöstään uudelleen komission kanta huomioiden ja tehtävä asiassa lopullinen päätös.

7. Hallintoneuvosto valitsee puheenjohtajansa jäsentensä keskuudesta Euratomin ehdotuksesta kahden kolmasosan enemmistöllä kaikista äänistä. Puheenjohtaja valitaan kahdeksi vuodeksi, ja hänet voidaan valita kerran uudelleen.

8. Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsumana vähintään kahdesti vuodessa. Hallintoneuvosto voidaan kutsua kokoon myös sen jäsenten yksinkertaisen enemmistön taikka pääjohtajan tai Euratomin pyynnöstä. Kokoukset pidetään yleensä yhteisyrityksen toimipaikassa.

9. Yhteisyrityksen pääjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja osallistuvat hallintoneuvoston kokouksiin, jollei erityistapauksissa toisin päätetä.

10. Hallintoneuvosto vahvistaa oman työjärjestyksensä. Lisäksi se hyväksyy hallituksen työjärjestyksen kaikkien äänten kahden kolmasosan enemmistöllä.

7 artikla

Hallitus

1. Hallitus avustaa hallintoneuvostoa sen päätösten valmistelussa ja suorittaa muut hallintoneuvoston sille osoittamat tehtävät.

2. Hallitus koostuu kolmestatoista jäsenestä, jotka hallintoneuvosto nimittää sellaisten arvostetussa asemassa olevien henkilöiden keskuudesta, joilla on ammattikokemusta tässä artiklassa säädettyjen tehtävien kannalta merkityksellisissä tieteellisissä, teknisissä ja taloudellisissa kysymyksissä. Yksi hallituksen jäsen edustaa Euratomia.

3. Hallituksen tehtävänä on erityisesti:

a) hyväksyä hankintasopimusten tekeminen taloushallintoa koskevien sääntöjen mukaisesti;

b) antaa hallintoneuvostolle lausuntoja ja suosituksia, jotka koskevat pääjohtajan laatimia ehdotuksia hankesuunnitelmaksi, työohjelmiksi, resurssienkäyttösuunnitelmaksi ja vuotuiseksi talousarvioksi ja tilinpäätökseksi; ja

c) siirtää Euratomin tai jäsenten enemmistön pyynnöstä hankintasopimuksia koskevia päätöksiä tai muita sille kuuluvia päätöksiä hallintoneuvoston ratkaistaviksi.

▼B

4. Kullakin hallituksen jäsenellä on yksi ääni.

5. Jollei toisin mainita, hallituksen päätökset edellyttävät yhdeksää puoltavaa ääntä.

6. Hallituksen jäsenet nimitetään kahden vuoden kaudeksi, ja heidät voidaan nimittää kerran uudelleen. Vähintään puolet jäsenistä on joka toinen vuosi korvattava uusilla.

7. Kun jäsenen toimikausi päättyy, hän jatkaa tehtävässään, kunnes hänet on nimitetty uudeksi toimikaudeksi tai hänen tilalleen on nimitetty uusi jäsen. Jäsenen erotessa hän jatkaa tehtävässään, kunnes hänen tilalleen on nimitetty uusi jäsen.

8. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen puheenjohtajan kahden vuoden kaudeksi, ja hänet voidaan nimittää kerran uudelleen.

9. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsumana vähintään kuudesti vuodessa. Hallitus voidaan kutsua kokoon myös vähintään kolmen sen jäsenen, pääjohtajan tai Euratomin pyynnöstä. Kokoukset pidetään yleensä yhteisyrityksen toimipaikassa.

10. Hallituksen puheenjohtaja osallistuu hallintoneuvoston kokouksiin, jollei hallintoneuvosto toisin päätä.

11. Hallitus vahvistaa työjärjestyksensä, jonka hallintoneuvosto on ennalta hyväksynyt.

8 artikla

Pääjohtaja

1. Pääjohtaja vastaa toimitusjohtajana yhteisyrityksen päivittäisestä johtamisesta, ja hän on sen laillinen edustaja.

2. Hallintoneuvosto nimittää pääjohtajan viiden vuoden kaudeksi ehdokasluettelon perusteella, jonka komissio esittää *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja muissa lehdissä tai verkkosivuilla julkaistun kiinnostuksenilmaisupyynnön tuloksena. Euratomin tehtyä arvioinnin pääjohtajan toiminnasta yllä mainittuna aikana ja sen tehtyä asiaa koskevan ehdotuksen hallintoneuvosto voi jatkaa pääjohtajan toimikautta kerran enintään viidellä vuodella.

3. Pääjohtajaan sovelletaan asetuksessa (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 säädettyjä Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavia henkilöstösääntöjä ja Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja, jäljempänä ’henkilöstösäännöt’, sekä Euroopan yhteisön toimielinten näiden henkilöstösääntöjen yhteisesti antamia sääntöjä, jollei tässä perussäännössä toisin määrätä.

4. Pääjohtaja panee täytäntöön työohjelmat ja ohjaa 3 artiklassa säädetyn toiminnan toteuttamista. Hän toimittaa hallintoneuvostolle, hallitukselle, tieteellisille ohjelmaryhmille ja mahdollisille täydentäville elimille kaikki tiedot, joita ne tarvitsevat tehtäviensä suorittamisessa.

Pääjohtajan tehtävänä on erityisesti:

a) organisoida henkilöstö, johtaa sitä ja valvoa sitä, sekä käyttää sen suhteen 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja nimittävälle viranomaiselle annettuja valtuuksia;

b) määritellä yhteisyrityksen perusorganisaatiorakenne ja antaa se hallintoneuvoston hyväksyttäväksi;

▼B

c) laatia hankesuunnitelma, yhteisyrityksen työohjelmat ja henkilöstöpolitiikkaa koskeva suunnitelma sekä pitää niitä säännöllisesti ajan tasalla;

d) laatia ITER-sopimuksen ja laajemman lähestymistavan Japani-sopimuksen mukaisesti täytäntöönpanosäännöt, jotka koskevat henkilöstön asettamista ITER-organisaation ja laajemman lähestymistavan toimien käyttöön;

e) laatia taloushallintoa koskevien sääntöjen mukaisesti resurssienkäyttösuunnitelmat ja vuotuinen talousarvioesitys, mukaan luettuna yhteisyrityksen henkilöstötaulukko;

f) toteuttaa talousarvio, pitää kirjanpitoa ja laatia vuotuiset tilinpäätökset taloushallintoa koskevien sääntöjen mukaisesti;

g) varmistaa moitteettoman varainhoidon ja sisäisen valvonnan soveltaminen;

h) laatia säännöt, jotka koskevat teollis- ja tekijänoikeuksia, teollisuuspolitiikan periaatteita ja tiedon levittämistä;

i) laatia vuosittaiset toimintakertomukset, jotka koskevat yhteisyrityksen edistymistä työohjelmien ja resurssienkäyttösuunnitelmien mukaisessa toiminnassa;

j) laatia muita hallintoneuvoston tai hallituksen mahdollisesti pyytämiä raportteja;

k) avustaa hallintoneuvostoa, hallitusta ja mahdollisia täydentäviä elimiä antamalla niiden käyttöön sihteeristöpalveluja;

l) osallistua hallintoneuvoston kokouksiin, jollei hallintoneuvosto toisin päätä, ja osallistua hallituksen kokouksiin;

m) varmistaa, että yhteisyrityksen käytössä on tieteellistä ja teknistä asiantuntemusta sen toiminnan kehittämistä varten; ja

n) harjoittaa muunlaista yhteisyrityksen tavoitteita edistävää toimintaa ja tehdä tarvittaessa asiaa koskevia ehdotuksia hallintoneuvostolle.

9 artikla

Tieteelliset ohjelmaryhmät

1. Hallintoneuvosto nimeää tieteellisten ohjelmaryhmien jäsenet. Tieteellisen ohjelmaryhmän puheenjohtaja valitaan sen jäsenten keskuudesta.

2. Tieteellinen ohjelmaryhmä antaa hallintoneuvostolle ja pääjohtajalle tarvittaessa neuvoja hankesuunnitelman ja työohjelmien laadintaan ja täytäntöönpanoon liittyvissä kysymyksissä.

10 artikla

Henkilöstö

1. Yhteisyrityksen henkilöstö avustaa pääjohtajaa tämän tehtävien suorittamisessa ja koostuu pääsääntöisesti yhteisyrityksen osakkaiden kansalaisista.

▼B

2. Yhteisyrityksen henkilöstöön sovelletaan henkilöstösääntöjä sekä Euroopan yhteisön toimielinten näiden henkilöstösääntöjen ja palvelussuhteen ehtojen soveltamiseksi yhteisesti antamia sääntöjä.

Hallintoneuvosto hyväksyy yhteisymmärryksessä komission kanssa tarvittavat täytäntöönpanosäännökset noudattaen henkilöstösääntöjen 110 artiklassa säädettyjä menettelyjä.

3. Yhteisyritys käyttää henkilöstönsä suhteen nimittävälle viranomaiselle annettuja valtuuksia.

4. Hallintoneuvosto voi hyväksyä säännöksiä, jotka mahdollistavat yhteisyrityksen osakkaiden kansallisten asiantuntijoiden tilapäisen siirron yhteisyrityksen palvelukseen.

11 artikla

Työohjelmat ja resurssienkäyttösuunnitelma

Pääjohtaja laatii vuosittain hallintoneuvostolle toimitettavaksi hankesuunnitelman, resurssienkäyttösuunnitelman sekä yksityiskohtaiset vuotuiset työohjelmat ja talousarvion. Kutakin yhteisyrityksen 3 artiklassa määriteltyä kolmea toimintakokonaisuutta varten laaditaan oma työohjelma.

12 artikla

Varat

1. Yhteisyrityksen varat koostuvat Euratomin osuudesta, muiden osakkaiden kuin Euratomin vuotuisista osakasosuuksista ja vapaaehtoisista maksuosuuksista, ITERin isäntävaltion osuuksista sekä muista varoista:

a) Euratomin osuus suoritetaan perustamissopimuksen 7 artiklan nojalla toteutettavien tutkimus- ja koulutusohjelmien kautta;

b) vuotuiset osakasosuudet suoritetaan rahoitusosuuksina ja asetetaan käyttöön liitteen II mukaisesti;

c) vapaaehtoiset osuudet voidaan suorittaa rahamääräisinä tai luontaissuorituksina, eikä niiden katsota sisältyvän vuotuiseen osakasosuuteen;

d) ITERin isäntävaltion osuudet;

e) lisävaroja voidaan saada käyttöön hallintoneuvoston hyväksymin ehdoin.

2. Yhteisyrityksen varoja on käytettävä yksinomaan 2 artiklassa määriteltyjen yhteisyrityksen tavoitteiden edistämiseen. Yhteisyritys määrittelee luontaissuoritusten arvon. Menojen kattamisen jälkeen yhteisyritykselle mahdollisesti jääviä varoja ei jaeta yhteisyrityksen osakkaille, tämän kuitenkaan vaikuttamatta 19 artiklan soveltamiseen.

▼B

13 artikla

Taloushallintoa koskevat säännöt

1. Hallintoneuvosto hyväksyy taloushallintoa koskevat säännöt ja niiden täytäntöönpanosäännöt.

2. Taloushallintoa koskevissa säännöissä annetaan yhteisyrityksen talousarvion laatimista ja toteuttamista koskevat säännöt.

3. Taloushallintoa koskevien sääntöjen on oltava liitteessä III esitettyjen yleisten periaatteiden mukaiset.

14 artikla

Vuotuinen toimintakertomus

Vuotuisessa toimintakertomuksessa annetaan tiedot yhteisyrityksen työohjelmien toteuttamisesta. Kertomuksessa selostetaan erityisesti yhteisyrityksen suorittamat toimet ja arvioidaan tuloksia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja aikatauluun. Siinä arvioidaan toteutettuihin toimiin liittyviä riskejä sekä voimavarojen käyttöä ja yhteisyrityksen yleistä toimintaa. Pääjohtaja laatii vuotuisen toimintakertomuksen, ja hallintoneuvosto hyväksyy sen. Se toimitetaan osakkaille, komissiolle, Euroopan parlamentille ja Euroopan unionin neuvostolle.

15 artikla

Vuotuinen tilinpäätös ja valvonta

1. Yhteisyrityksen alustava tilinpäätös on toimitettava komissiolle ja Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuimelle, jäljempänä ’tilintarkastustuomioistuin’, kunkin varainhoitovuoden päättymistä seuraavien kahden kuukauden kuluessa.

Tilintarkastustuomioistuin antaa kunkin varainhoitovuoden päättymistä seuraavan kesäkuun 15 päivään mennessä huomautuksensa yhteisyrityksen alustavasta tilinpäätöksestä.

Pääjohtajan on toimitettava yhteisyrityksen lopullinen tilinpäätös komissiolle, neuvostolle, Euroopan parlamentille ja tilintarkastustuomioistuimelle kunkin varainhoitovuoden päättymistä seuraavien kuuden kuukauden kuluessa.

Euroopan parlamentti myöntää neuvoston määräenemmistöllä antamasta suosituksesta ennen vuoden n+2 huhtikuun 30 päivää pääjohtajalle vastuuvapauden, joka koskee yhteisyrityksen talousarvion toteuttamista vuonna n.

2. Komission päätöksellä 1999/352/EY, EHTY, Euratom [1] perustetulla Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on yhteisyrityksen ja sen henkilöstön suhteen sama toimivalta kuin sillä on komission yksiköiden suhteen. Yhteisyritys liittyy heti sen jälkeen, kun se on perustettu, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 25 päivänä toukokuuta 1999 tekemään toimielinten väliseen sopimukseen Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) sisäisistä tutkimuksista [2]. Hallintoneuvosto hyväksyy tämän liittymisen ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet petostentorjuntaviraston suorittamien sisäisten tutkimusten helpottamiseksi.

[1] EYVL L 136, 31.5.1999, s. 20.
[2] EYVL L 136, 31.5.1999, s. 15.

▼B

3. Kaikissa yhteisyrityksen tekemissä päätöksissä ja sopimuksissa on nimenomaisesti mainittava, että petostentorjuntavirasto ja tilintarkastustuomioistuin voivat suorittaa kaikkien yhteisöltä varoja saaneiden hankkijoiden ja näiden alihankkijoiden asiakirjojen tarkastuksia paikan päällä, myös lopullisten edunsaajien toimitiloissa.

16 artikla

Liittyminen

1. Euroopan unionin uudesta jäsenvaltiosta tulee sen liittyessä Euratomiin myös yhteisyrityksen osakas.

2. Myös sellaisesta kolmannesta maasta, joka tekee Euratomin kanssa yhteistyösopimuksen hallitun ydinfuusion alalla, assosioi näin omat tutkimusohjelmansa Euratomin ohjelmiin ja ilmaisee halukkuutensa ryhtyä yhteisyrityksen osakkaaksi, tulee osakas.

17 artikla

Kesto

Yhteisyritys perustetaan 35 vuodeksi 19 päivästä huhtikuuta 2007 alkaen.

18 artikla

Isäntävaltion tarjoama tuki

Yhteisyrityksen ja isäntävaltion välillä tehdään erillinen sopimus, joka koskee erityisesti toimipaikkaa ja tarjottavaa tukea.

19 artikla

Yhteisyrityksen purkaminen

1. Yhteisyritys puretaan 17 artiklassa määrätyn kauden päättyessä tai neuvoston niin päättäessä.

2. Yhteisyrityksen purkamiseen liittyviä menettelyjä varten hallintoneuvosto nimittää yhden tai useita selvittäjiä, jotka toimivat hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti.

3. Yhteisyritystä purettaessa se palauttaa isäntävaltiolle kaikki fyysiset hyödykkeet, jotka isäntävaltio on antanut sen käyttöön tukena 18 artiklassa tarkoitetun, isäntävaltion kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

4. Kun tukena saadut fyysiset hyödykkeet on palautettu 3 kohdassa määrätyllä tavalla, jäljelle jäävät varat käytetään yhteisyrityksen vastuiden ja sen purkamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Mahdollinen yli- tai alijäämä jaetaan purkamisajankohtana yhteisyrityksen osakkaina olevien kesken sen mukaan, mikä on kunkin osakkaan yhteisyritykseen suorittama tosiasiallinen kokonaisosuus.

20 artikla

Oikeuksien omistajuus ja kohdentuminen

1. Yhteisyritys omistaa kaikki aikaansaamansa tai hankkimansa aineelliset ja aineettomat voimavarat ja rahoitusomaisuuden, jollei toisin ole sovittu komission ja yhteisyrityksen välillä.

▼B

2. Osakkaiden ja näiden kansallisten fuusio-organisaatioiden on annettava veloituksetta yhteisyrityksen käyttöön yhteisyrityksen toimintaan liittyvistä, Euratomin toimesta tai sen tuella ennen yhteisyrityksen perustamista tehdyistä hankintasopimuksista ja tilauksista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet.

3. Yhteisyritys voi ottaa nimiinsä 2 kohdassa tarkoitetut hankintasopimukset ja tilaukset.

21 artikla

Muutokset

1. Jokainen yhteisyrityksen osakas voi tehdä hallintoneuvostolle ehdotuksia tämän perussäännön muuttamiseksi.

Euratom tekee kuitenkin ehdotukset, jotka koskevat äänestysjärjestelmän ja äänimäärien muutoksia sekä uusien osakkaiden äänimäärien määrittelyä.

2. Hallintoneuvoston hyväksyttyä ehdotuksen se annetaan komission käsiteltäväksi.

3. Komissio tekee perustamissopimuksen 50 artiklan mukaisesti neuvostolle ehdotuksen muutosten hyväksymisestä.

22 artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. Mikä tahansa yhteisyrityksen osakkaiden välinen taikka yhden tai useamman osakkaan ja yhteisyrityksen välinen, tämän perussäännön tulkintaa tai soveltamista koskeva riita, jota ei voida sopia hallintoneuvoston myötävaikutuksella, voidaan minkä tahansa riidan osapuolen pyynnöstä antaa sovittelulautakunnan ratkaistavaksi, tämän kuitenkaan rajoittamatta perustamissopimuksen 154 artiklan soveltamista.

2. Sovittelulautakunta perustetaan kutakin yksittäistä tapausta varten. Lautakunta koostuu kolmesta riidan osapuolten yhdessä nimeämästä jäsenestä. Sovittelulautakunnan jäsenet valitsevat keskuudestaan puheenjohtajansa.

3. Jos riidan osapuolet eivät pysty nimeämään sovittelulautakunnan jäseniä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö riidan ratkaisemisesta sovittelulautakunnassa on tehty, tai jos sovittelulautakunnan jäsenet eivät ole kuukauden kuluessa nimeämisestään kyenneet valitsemaan keskuudestaan puheenjohtajaa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen presidentti nimeää jäsenen, jäsenet tai puheenjohtajan yhden riidan osapuolen pyynnöstä.

4. Sovittelulautakunta tekee päätöksensä äänten enemmistöllä. Päätös on sitova ja lopullinen.

▼B

YHTEISYRITYKSEN PERUSSÄÄNNÖN LIITE I

HALLINTONEUVOSTON ÄÄNIMÄÄRÄT

Hallintoneuvoston jäsenten äänimäärät jakautuvat seuraavasti:

Euratom	5
Itävalta	2
Belgia	2
Bulgaria	1
Kypros	1
Tšekki	2
Tanska	2
Viro	1
Suomi	2
Ranska	5
Kreikka	2
Saksa	5
Unkari	2
Irlanti	2
Italia	5
Latvia	2
Liettua	2
Luxemburg	1
Malta	1
Puola	3
Portugali	2
Romania	2
Slovakia	2
Slovenia	2
Ruotsi	2
Sveitsi	2
Espanja	3
Alankomaat	2
Yhdistynyt kuningaskunta	5

▼B

YHTEISYRITYKSEN PERUSSÄÄNNÖN LIITE II

VUOTUISET OSAKASMAKSUOSUUDET

1. Euratomia lukuun ottamatta osakkaat suorittavat yhteisyritykselle vuotuisen osakasmaksun.

2. Vuotuisten osakasmaksujen kokonaismäärä vuonna n lasketaan käyttäen perustana hallintoneuvoston määrittelemää yhteisyrityksen hallintoon kyseisenä vuonna tarvittavaa varojen määrää.

3. Vuotuisten osakasmaksujen kokonaismäärä saa olla enintään 10 prosenttia 2 kohdassa tarkoitetusta yhteisyrityksen hallintoon kyseisenä vuonna tarvittavasta varojen määrästä.

4. Jollei hallintoneuvosto yksimielisesti toisin päätä, kunkin osakkaan vuotuinen osakasmaksuosuus määräytyy seuraavasti:

   a) vähintään 0,1 prosentin osuus 2 kohdassa tarkoitetusta vuotuisten osakasmaksujen kokonaismäärästä;

   b) lisäosuus, joka lasketaan suhteessa Euratomin (euromääräiseen) osuuteen osakkaan rahoitusosuudessa ([1]) yhteisön fuusiotutkimusohjelmaan vuonna n–2, ottamatta huomioon sen vapaaehtoista osuutta laajemman lähestymistavan Japani-sopimukseen sisältyviin Euratomin velvoitteisiin.

([1]) Lukuun ottamatta Euratomin rahoitusosuutta JET-hankkeeseen.

▼B

YHTEISYRITYKSEN PERUSSÄÄNNÖN LIITE III

TALOUSHALLINTOA KOSKEVAT SÄÄNNÖT: YLEISET PERIAATTEET

1. Taloushallintoa koskevissa säännöissä noudatetaan seuraavia budjettiperiaatteita:

   a) yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuus;

   b) vuotuisuus;

   c) tasapaino;

   d) laskentayksikkö;

   e) yleiskatteisuus;

   f) erittely;

   g) moitteeton varainhoito;

   h) seurattavuus.

2. Yhteisyrityksellä on oltava käytössä sisäisen valvonnan normit ja mekanismit, mukaan luettuina rahoitusketjuja koskevat säännöt ja rahoitustoimia koskevat menettelyt.

3. Yhteisyritys perustaa sisäisen tarkastusyksikön.

4. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun tasapainon periaatteen estämättä yhteisyrityksellä on tämän perussäännön 4 artiklan mukaisesti mahdollisuus ottaa lainaa saatuaan siihen hallintoneuvoston hyväksynnän ja edellytyksin, jotka on määritelty taloushallintoa koskevissa säännöissä.

5. Taloushallintoa koskevissa säännöissä määritellään erityisesti seuraavat seikat:

   a) varainhoitovuosi, joka alkaa tammikuun ensimmäisenä päivänä ja päättyy joulukuun viimeisenä päivänä;

   b) monivuotista hankesuunnitelmaa, resurssienkäyttösuunnitelmaa sekä niiden esitystapaa ja rakennetta koskevat säännöt ja menettelyt, mukaan luettuina budjettisäännökset ja -arviot viiden vuoden kaudeksi;

   c) vuotuisia työohjelmia, resurssienkäyttösuunnitelmaa sekä niiden esitystapaa ja rakennetta koskevat säännöt ja menettelyt, mukaan luettuina budjettisäännökset ja -arviot kahden vuoden kaudeksi;

   d) vuotuisen talousarvion laatimiseen, hyväksymiseen ja toteuttamiseen liittyvät säännöt ja menettelyt, mukaan luettuina sitoumuksia ja maksuja koskevat menettelyt;

   e) osakkailta saatavien varojen perintää ja niiden tuottamaa korkoa koskevat periaatteet;

   f) sisäisen rahoitustarkastuksen säännöt ja menettelyt, mukaan luettuina toimivallan siirto ja varsinkin enimmäismäärät, joiden puitteissa pääjohtaja voi tehdä hankintasopimuksia saatuaan hallituksen hyväksynnän tai ilman sitä;

▼B

g) yhteisyrityksen osakkaiden maksuosuuksien laskentamenetelmää ja siirtämistä koskevat säännöt ja menettelyt;

h) resurssien hallintaa koskevat säännöt ja menettelyt, mukaan luettuina aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintaa, myyntiä ja arvon määrittelyä koskevat menettelyt;

i) kirjanpitoa ja inventaareja ja niiden muotoa sekä vuosittaisen taseen laadintaa ja esitystapaa koskevat säännöt ja menettelyt;

j) eturistiriitojen hallintaa sekä epäillyistä sääntöjenvastaisuuksista ja petoksista ilmoittamista koskevat säännöt ja menettelyt.

6. Yhteisyrityksellä on oltava suoriteperusteinen kirjanpito, joka noudattaa kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja ja IFRS-standardeja (International Financial Reporting Standards). Tulot ja menot kirjataan erillisinä laadittaessa vuotuista tilinpäätöstä, joka sisältää talousarvion mukaisesti toteutuneet sitoumukset ja maksut sekä hallintomenot. Yhteisyritys ei pidä eri tilejä eri osakkailta tulevalle rahoitukselle, mutta vuotuiset osakasmaksuosuudet ja harjoitettu toiminta on eriteltävä kirjanpidossa.

7. Yhteisyrityksen henkilöstötaulukko laaditaan yhteisymmärryksessä komission kanssa ja noudattaen Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ([1]) 46 artiklaa.

8. Yhteisyrityksen kunkin varainhoitovuoden tulo- ja menoarviot, liikekirjanpito ja tasetiedot on esitettävä komissiolle, neuvostolle ja Euroopan parlamentille.

9. Yhteisyritys hyväksyy määräykset ja säännöt, jotka muodostavat ITER-organisaation hankintajärjestelmään yhdistetyn ja sen kanssa yhteensopivan hankintajärjestelmän. Tällöin otetaan huomioon yhteisyrityksen toiminnan aiheuttamat erityistarpeet, jotka johtuvat muun muassa kansainvälisistä sitoumuksista. Tällä tavoin päästään siihen, että yhteisyritys suoriutuu suunnitelluista hankintatehtävistään tehokkaasti ja nopeasti.

([1]) EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 1995/2006 (EUVL L 390, 30.12.2006, s. 1).